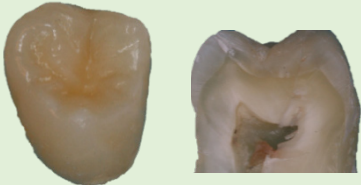

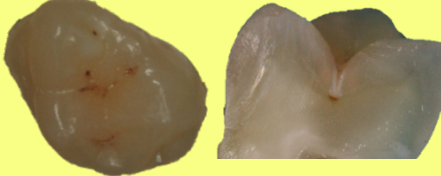

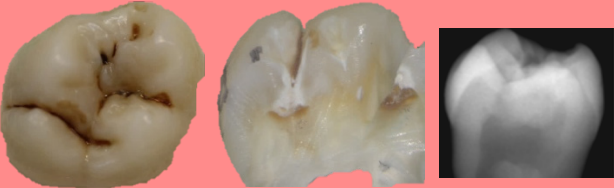

ICDAS-diagnostiikkatyökalun käyttö hammaslääkärin työssä

Vuokko Anttonen ja Anne Laajala

Hammaslääkärin työssä taito arvioida vaurioiden syvyyttä ja aktiivisuutta auttaa kariesvaurioiden hoidontarpeen arvioinnissa, hoitosuunnitelman teossa sekä seurannassa. Erityisesti varhaisten kiillevaurioiden havaitsemiseksi hampaat tulisi puhdistaa ennen kariestutkimusta. Havainnoinnin apuna käytetään pallopäistä ientaskumittaria ja kuituvaloa ja hoitopäätöksen apuna tarvittaessa myös röntgenkuvausta.

Kariesvaurion eteneminen on mahdollista pysäyttää missä tahansa sen kehitysvaiheessa (ICDAS 1–6). Kiillekariesvaurioiden pysäytyshoito toteutetaan alkaville kiillevauriolille sekä tapauskohtaisesti vaurioille, joissa pinta on rikki. Ks. Kariuksen hallinta Käypä hoito -suosituksen osio Vaurioiden pysäytys. Pysäytyshoidon seuranta varten potilasasiakirjoihin voi lisätietona merkitä ICDAS-luokan mukaisen vaurion syvyyden ja aktiivisuuden. Pysäytyshoito on onnistunut, jos vaurion syvyys pysyy samana eikä etene seurannassa tai jos vaurio muuttuu aktiivisesta inaktiiviseksi.

	<p>ICDAS 0 Terve</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ehjä, yhtenäinen pinta • Poikkileikkauksessa ei kiilteen tai dentiinin demineralisaatiota • Radiologisesti ei poikkeavaa
	<p>ICDAS 1 usein merkitään terveeksi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kiilteessä havaittavissa vaurio 5 s kuivauksen jälkeen • Aktiivinen tai inaktiivinen • Vaurio ulottuu kiilteen uloimpaan puoliskoon • Radiologisesti ei poikkeavaa
	<p>ICDAS 2 C₁ tai i</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kiillevaurio havaittavissa ilman kuivausta • Aktiivinen tai inaktiivinen • Vaurio ulottuu kiille-dentiinirajalle • Radiologisesti ei poikkeavaa
	<p>ICDAS 3 i tai C</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vaalea tai ruskea vaurio • Paikallisesti murtunut tai rapistunut kiilteen pinta, ei paljastunutta dentiiniä • Vaurio ulottuu dentiinin keskikolmannekseen • Radiologisesti kiille-dentiinirajalla kirkastumajuoste
	<p>ICDAS 4 C</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vaurio kuultaa harmaana kiilteen alta • Dentiini ei ole paljastunut • Vaurio ulottuu dentiinin keskikolmannekseen • Radiologisesti kirkastumajuoste kiille-dentiinirajalla
	<p>ICDAS 5 C</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kiille murtunut ja dentiiniä paljastunut • Vaurio kattaa alle 50 % kyseisestä pinnasta • Vaurio ulottuu dentiinin sisempään kolmannekseen • Radiologisesti selvä kirkastuma vaurioalueella
	<p>ICDAS 6 C</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kiille murtunut ja dentiiniä paljastunut • Vaurio kattaa yli 50 % kyseisestä pinnasta • Vaurio ulottuu dentiinin sisempään kolmannekseen • Radiologisesti selvä kirkastuma vaurioalueella

Kuvat: Vuokko Anttonen, Päivi Haataja, Annukka Karjalainen, Anne Laajala, Jaana Laitinen, Pirjo Päckilä ja Tarja Tanner

Hoitolinjaus vaurioiden kliinisten merkkien perusteella: omahoito, ammattilaisen toteuttama vaurion pysäytyshoito, pysäytyshoito tai korjaava hoito tapauskohtaisen arvion perusteella, korjaava hoito